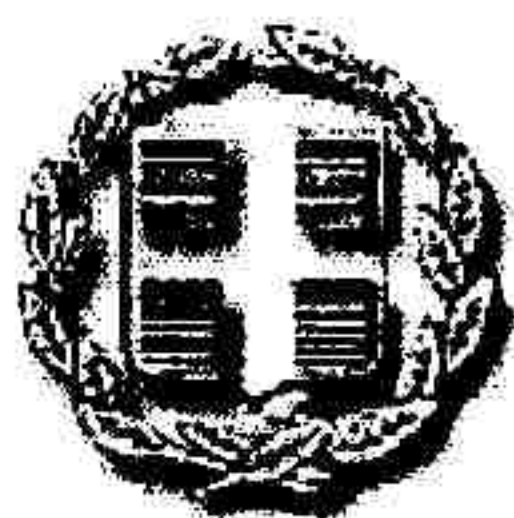

30 ΑΥΓ. 2013

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ,
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ**

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα 29/8/2013

Αρ. Πρωτ.: 68961

Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Τ.Κ. : 101 87 Αθήνα
Τηλέφωνο : 2132161428-29
Fax : 2105237254
E-mail : tke@yyka.gov.gr

ΠΡΟΣ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δ/ση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
✓ Τμήμα: Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε ερώτηση Βουλευτή

Σε απάντηση της με αρ. 12985/16.7.2013 ερώτησης, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Χρ. Παππά, με θέμα την έξαρση της χρήσης ναρκωτικών από τους εφήβους, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το θέμα της χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών αποτελεί ένα από τα μείζονα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνίας. Πρόκειται για ένα κοινωνικό φαινόμενο που τα αίτιά του είναι πολυπαραγοντικά. Ατομικοί, διαπροσωπικοί καθώς και περιβαλλοντικοί, κοινωνικοί και βιολογικοί παράγοντες διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην έναρξη, την πορεία και την εξέλιξη της χρήσης ψυχοτρόπων ουσιών, φαινόμενο που εντοπίζεται ιδιαίτερα μεταξύ των νέων και των εφήβων.

Το Υπουργείο Υγείας υλοποιεί συγκεκριμένες δράσεις μέσω των εποπτευόμενων φορέων του για την αντιμετώπιση του φαινομένου. Ειδικότερα, το Δίκτυο Πρόληψης και Έγκαιρης Παρέμβασης του ΚΕΘΕΑ εφαρμόζει μακροχρόνια προγράμματα και βραχύχρονες παρεμβάσεις σε εκπαιδευτικές κοινότητες όλων των βαθμίδων, που απευθύνονται:

- Σε δασκάλους και καθηγητές, σε συνεργασία με τους Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας και τους Συμβουλευτικούς Σταθμούς Νέων του Υπουργείου Παιδείας.
- Σε μαθητές δημοτικών, γυμνασίων και λυκείων, σε συνεργασία με τους Υπεύθυνους Αγωγής Υγείας και διευθυντές σχολικών μονάδων.
- Στο σύνολο μιας εκπαιδευτικής κοινότητας, μέσω ολοκληρωμένων μακροχρόνιων προγραμμάτων, που απευθύνονται εξίσου σε μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς, ενώ συχνά επεκτείνονται και στην τοπική κοινωνία. Για την εφαρμογή ανάλογου προγράμματος στη σχολική κοινότητα του 132ου Δημοτικού Σχολείου Αθηνών, το ΚΕΘΕΑ απέσπασε το 2003 το πρώτο βραβείο αποτελεσματικότητας του διεθνούς ιδρύματος πρόληψης MENTOR.
- Στις Σχολές Μαθητείας του ΟΑΕΔ, βάσει μιας πολύχρονης συνεργασίας μεταξύ των δύο φορέων, που περιλαμβάνει ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση καθηγητών και μαθητών, καθώς και τη λειτουργία 3 Συμβουλευτικών Σταθμών του ΚΕΘΕΑ στις σχολές του Ηρακλείου Αττικής, του Μοσχάτου και του Αιγάλεω.

- Στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για την ενημέρωση σπουδαστών και φοιτητών αλλά και τη βιωματική τους εκπαίδευση, ώστε να λειτουργούν οι ίδιοι ως φορείς πρόληψης και υποστήριξης των συνομηλίκων τους στους χώρους όπου ζουν και κοινωνικοποιούνται (peer education).

Επίσης από το 2010 λειτουργεί το Κέντρο Κοινοτικής Πρόληψης του ΚΕΘΕΑ στα Εξάρχεια. Απευθύνεται σε εφήβους και νέους μέχρι 21 ετών που αντιμετωπίζουν προσωπικά, διαπροσωπικά και κοινωνικά προβλήματα και δυσκολίες, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης ουσιών και της παραβατικότητας. Παρέχει υπηρεσίες αξιολόγησης, συμβουλευτικής, δημιουργικής απασχόλησης, ψυχοεκπαίδευσης, παρέμβασης στην κρίση, κινητοποίησης και παραπομπής. Οι δραστηριότητές του αναπτύσσονται με επίκεντρο το Στέκι Νέων, που λειτουργεί όλο το χρόνο ως σταθερός και φιλικός χώρος αναφοράς για τους νέους, αλλά και σε συνεργασία με την περιβάλλουσα κοινότητα. Στις δράσεις του περιλαμβάνονται επίσης υποστήριξη και ενημέρωση γονέων, παρεμβάσεις στα σχολεία, δικτύωση και συνεργασία με τοπικούς φορείς για την προώθηση της πρόληψης και την κοινοτική ανάπτυξη. Τους καλοκαιρινούς μήνες στο Στέκι πραγματοποιείται θερινό πρόγραμμα για νέους 10 -17 χρονών. Στους γονείς, μέσω ενημερωτικών συναντήσεων και μακροχρόνιων προγραμμάτων το ΚΕΘΕΑ δίνει τη δυνατότητα συμμετοχής σε προγράμματα πρόληψης που μπορεί να έχουν είτε βραχύχρονο ενημερωτικό χαρακτήρα, είτε μακροχρόνιο εκπαιδευτικό χαρακτήρα, όπως σχολές γονέων και εργαστήρια.

Μέσα στο 2012 συμμετείχαν σε παρεμβάσεις πρόληψης 6.727 μαθητές και φοιτητές, 1796 καθηγητές και δασκάλους, 898 γονείς και 630 επαγγελματίες. Τα άτομα που συμμετείχαν σε ατομική και ομαδική συμβουλευτική παρέμβαση στους συμβουλευτικούς σταθμούς στον ΟΕΑΔ ανήλθαν στα 264.

Πέρα από τη θεραπεία και την αποκατάσταση των εξαρτημένων ατόμων ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πρόληψη και σε δράσεις που αποσκοπούν στην ενίσχυση και ενδυνάμωση των νέων, ώστε να περιοριστούν οι πιθανότητες «συνάντησης» τους με τις ψυχοτρόπες ουσίες. Βασική προτεραιότητα των προγραμμάτων που υλοποιούνται από τον ΟΚΑΝΑ για την πρόληψη της χρήσης των νομίμων και παρανόμων εξαρτησιογόνων ουσιών είναι η συμμετοχή όλων των μελών της σχολικής κοινότητας (μαθητών, γονέων και εκπαιδευτικών) σε παρεμβάσεις πρόληψης. Το κυριότερο πλαίσιο εφαρμογής παρεμβάσεων πρόληψης όσον αφορά τη σχολική κοινότητα αποτελούν τα προγράμματα Αγωγής Υγείας του Υπουργείου Παιδείας.

Ο ΟΚΑΝΑ, ως φορέας σχεδιασμού και υλοποίησης προγραμμάτων πρόληψης, έχει ιδρύσει σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, 72 Κέντρα Πρόληψης σε 49 νομούς της χώρας, τα οποία υλοποιούν προγράμματα αγωγής και προαγωγής της υγείας. Τα προγράμματα που υλοποιούν τα Κέντρα διαπνέονται από μια φιλοσοφία ευρύτερης προσέγγισης της πρόληψης της χρήσης νομίμων και παρανόμων ουσιών. Μια προσέγγιση που δεν εστιάζεται στην ίδια τη χρήση και στους κινδύνους από αυτή, αλλά επικεντρώνεται κυρίως στις αιτίες του προβλήματος, επιδιώκοντας την προαγωγή της γενικότερης ψυχοκοινωνικής υγείας των νέων (ενίσχυση της αυτοεκτίμησης, μείωση του συναισθήματος μοναξιάς, ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας, αντιστάσεων σε αρνητικές επιρροές, ικανότητας λήψης υπεύθυνων αποφάσεων για τον τρόπο ζωής) μέσω μιας αμιγούς εκπαιδευτικής διαδικασίας βασισμένης σε σύγχρονες μεθόδους ενεργητικής μάθησης.

Τα στελέχη των Κέντρων Πρόληψης ενημερώνονται, εκπαιδεύονται και προσαρμόζουν τα προγράμματα πρόληψης και τις μεθόδους εφαρμογής τους ανάλογα με την ομάδα στόχο, τις επιστημονικές, τις τεχνολογικές εξελίξεις αλλά και τις τάσεις και τις ανάγκες μιας κοινωνίας που διαρκώς αλλάζει.

Μεγάλο μέρος των προγραμμάτων των Κέντρων Πρόληψης απευθύνονται σε γονείς, σε μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και σε εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων. Κύριοι στόχοι των προγραμμάτων αυτών είναι:

- η ενδυνάμωση και εκπαίδευση των μαθητών ώστε να υιοθετήσουν μια θετική στάση ζωής και να αναπτύξουν δεξιότητες που συνδέονται με την πρόληψη της χρήσης νομίμων και παρανόμων ουσιών,
- η ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών σε θέματα πρόληψης, η ενίσχυση του παιδαγωγικού τους ρόλου, η εκπαίδευση και η υποστήριξή τους για την εφαρμογή παρεμβάσεων πρόληψης στους μαθητές,
- η εκπαίδευση και υποστήριξη των γονέων με σκοπό την ενίσχυση του γονεϊκού ρόλου και τη βελτίωση της επικοινωνίας.

Η συστηματική και συντονισμένη υλοποίηση δράσεων αγωγής υγείας στο μαθητικό πληθυσμό είναι αδιαμφισβήτητο το σημείο κλειδί στον τομέα της πρόληψης. Προκειμένου να διευκολυνθεί και να ενισχυθεί η συμμετοχή των Κέντρων Πρόληψης στην εφαρμογή προγραμμάτων αγωγής υγείας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, υπεγράφη το Δεκέμβριο του 2010, απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων, κ.Φ. Γεννηματά, που καθορίζει το πλαίσιο συνεργασίας του Υπουργείου Παιδείας και των Κέντρων Πρόληψης του ΟΚΑΝΑ (ΦΕΚ 434, Β'/17-3-2011). Αναλυτικά στοιχεία για τις παρεμβάσεις στην πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση που υλοποίησαν τα Κέντρα Πρόληψης τη σχολική χρονιά 2010-2011 είτε εντός, είτε εκτός πλαισίου του Θεσμού των Προγραμμάτων Αγωγής Υγείας του Υπουργείου Παιδείας, βρίσκονται στην τελευταία έκθεση για την κατάσταση του Προβλήματος των Ναρκωτικών και των Οινόπνευματων στην Ελλάδα (ΕΚΤΕΠΝ, 2013).

Η στοχευμένη αντιμετώπιση του προβλήματος, αλλά και η κάθε ενέργεια ανάπτυξης των δομών και των υπηρεσιών του επιβάλλουν, καταρχήν, σωστή καταγραφή του προβλήματος και ενδελεχή ποσοτική αλλά και ποιοτική ανάλυση των δεδομένων. Για το λόγο αυτό, το 2011 ο ΟΚΑΝΑ χρηματοδότησε την έρευνα του ΕΠΙΨΥ «Πανελλήνια έρευνα στο σχολικό πληθυσμό για τη χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών», η οποία πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή των Κέντρων Πρόληψης ΟΚΑΝΑ/Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η έρευνα αυτή υλοποιείται ανά τετραετία από το ΕΠΙΨΥ στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος «European School Survey on Alcohol and Other Drugs» και έχει διεθνή αναγνώριση, ως έγκυρη πηγή πληροφοριών για τη χρήση ουσιών και γενικότερα για τον τρόπο ζωής των εφήβων. Βοηθά να καταγραφούν και να κατανοηθούν οι αλλαγές στον τρόπο ζωής και τις συμπεριφορές, στο πλαίσιο του συνεχούς μεταβαλλόμενου κοινωνικοοικονομικού περιβάλλοντος και επιτρέπει συγκρίσεις μεταξύ των χωρών, αυξάνοντας την κατανόηση των φαινομένων που μελετά. Οι πληροφορίες που συλλέγονται από την έρευνα συμβάλλουν στο σχεδιασμό αποτελεσματικών πολιτικών για την πρόληψη της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών και την προαγωγή της υγείας των νέων.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

- 1.Βουλευτή κ. Χρ. Παππά
2. Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων
- 3.Υπουργείο Δημοσίας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΖΕΤΤΑ Μ. ΜΑΚΡΗ

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ:

- 1.Γρ.Υπουργού
- 2.Γρ. Υφυπουργού κας Μακρή
- 3.Τμήμα Κοιν. Ελέγχου Νομοθ. Συντονισμού & Κωδικοποίησης

ΦΕΡΡΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ
ΤΟ ΕΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΑΝΤΩΝΙΑ